

LEIDIA LIETUVIŲ R. K.
LITERATŪROS DRAUGIJA, INC.
CLEVELAND, OHIO
4832 SUPERIOR
EX.
"Naujienos"
1739 S. Halsted St.
META

LIETUVIŲ ŽINIOS

AMERIKOS LIETUVIŲ R. K.
MENINIO IR KULTŪRINIO GYVYV.
MO SAVAITRAŠTIS EINA
PENKTADIENIS

ENTERED AS SECOND-CLASS MATTER MAY 25, 1937, AT THE POST OFFICE AT CLEVELAND, OHIO UNDER THE ACT OF MARCH 3, 1879.

PENKTADIENIS LIEPOS - JULY, 18, 1941

NO. 29

KAINA 5c

AKTUALIJOS

Propogandos įstaių karas
Prieš kelias dienas vokiečių propogandos biuras Berlyne paskelbė, kad sovietų armijos vadai norėjo įkalinti Krėmliuje Staliną, kad jis nesikištų daugiau į Rusijos valdymą. Stalinas pajutęs pavojų iš generolų pusės, išsiuntė juos į frontą. Tėkiu budu: Liningrado sričiai ginti paskirtas maršalas Vorošilovas, centriniam frontui, kuris yra ties Smolensku, ant kelio į Maskvą, vadovauti paskirtas maršalas Timošenko, o Ukrainos frontui vadovaujantis maršalas Budionij.

Maskvos radio neliko skolingas vokiečiams ir pereitą pirmadienį paskelbė, kad Berlyne areštuotas generolas Goeringas — nacis Nr. 2, vokiečių Reichstago (kongres) pirmininkas ir Vokietijos aviacijos vyr. šefas. Goeringas esąs areštuotas už priešinimąsi pulti sovietus.

Kiek šios žinios yra teisingos sunku pasakyti, bet kad šie gandai turi kokį nors pagrindą, atsimeinant tiek Hitlerio tiek Stalino kovą su savo artimiausiais bendradarbiais, galima taip pat sutikti.

Kiek galima pabėjoti, del Goeringo arešto, jeigu jis tikrai įvyko, priešasčių. Maskva skelbia, kad Goeringas buvo priešingas Rusijos puolimui, tuo tarpu mes turime žinių iš kitų politinių šaltinių, kad maršalas Goeringas buvo visad didelis bolševikų priešas ir vokiečių vyriausybėje atstovavo dešinią sparną, kuris visą laiką priešinosi vokiečių bičiulavimui su sovietų Rusija. Jeigu Goeringas tikrai areštuotas, tai jis areštuotas už ką nors kitą. Juo greičiau diktatoriai tarpusavyje susipiaus tuo geriau laisvės ištroškusioms šalims. Kada du pešai trečias gali pasidinti bent tą kas jam teisėtai priklauso.

Raudonieji cinikai
Nėra didesnių spaudos cinikų, kaip bolševikiškųjų laikraščių redaktoriai. Pereitą žiemą buvo paskelbta lietuvių spaudoje Amerikoje, kad bolševikai surišę Raguvėlės kleboną (Panevėžio apskr.) kniubščią paguldę į roges susėdę ant kunigo nugaros 5 vyrai vežė į Panevėžio kalėjimą.

"Laisvės" ir "Vilnius" redaktoriai begėdiškai iš to fakto pasityčiojo, įrodinėdami kad ir kaip "riebus bei nugaringas bebūtų tas Raguvėlės kunigas 5 vyrai ant jo nugaros negalėtų sutipti". Nieko sau puiki moralė tokio spaudos redakteriaus, kuris gali taip piktai tyčiojti iš bejėgės bolševikų režimo aukos.

Štai kitas įvykis. Prieš kelias dienas gauta žinia iš Lietuvos, kad ten bolševikai

Vokiečių Kariuomenė prie Leningrado ir Kijevo Vartų

(Skaityk straipsnį karo frontuose smulčiau viską sužinysi)

Užsienio Atstovybės Kraustosi iš Maskvos - Bolševikai Lietuvoje Nužudė Vyskupą Staigaitį ir 15 Kunigų

BOLŠEVIKAI NEPAJĖGIA SULAIKYTI MOTORIZUOTŲ NACIŲ DIVIZIJŲ

Didelis Pavojus Leningradui ir Visam Ukrainos Frontui

PAIMTAS SMOLENSKAS — 225 MYLIOS IKI MASKVOS

Pakelyje į Maskvą nebėra jokių gamtos kliūčių. Maskvos paėmimas yra kelių dienų klausimas.

BERLYNAS. — Vokiečių aviacija labai smarkiai bombardavo Kijevo, Ukrainos sostinę, skelbia vokiečių štabo pranešimas. Vokiečių, rumunų ir vengrų kariuomenės pradėjo supti šį svarbų scvietų Ukrainos miestą.

Šiaurėje vokiečių kariuomenės dalys artėja prie Leningrado iš dviejų pusių.

Vieni vokiečių daliniai artėja nuo Ostrovo ir Narvos, o antrieji, suomių karo jėgų padedami, artėja nuo Vibergo ir kitų suomių sienos vietų.

Trečioji vokiečių kariuomenės kolona, kuri prasiveržė pro Stalino liniją ties Vitelsku, gresia centro frontui.

Tikras bombų lietus buvo išmestas ant Kijevo karo sandėlių. Pačiame mieste ir priemiesčiuose vokiečių aviacija sukėlė didžiausius gaisrus. Vokiečių žinių agentūros aprašinėja apie kovas prie Kievo vartų.

Suomių kariuomenė, asmenišką maršalo Manner-

ingrado iš dviejų pusių. Vieni vokiečių daliniai artėja nuo Ostrovo ir Narvos, o antrieji, suomių karo jėgų padedami, artėja nuo Vibergo ir kitų suomių sienos vietų.

Trečioji vokiečių kariuomenės kolona, kuri prasiveržė pro Stalino liniją ties Vitelsku, gresia centro frontui.

Tikras bombų lietus buvo išmestas ant Kijevo karo sandėlių. Pačiame mieste ir priemiesčiuose vokiečių aviacija sukėlė didžiausius gaisrus. Vokiečių žinių agentūros aprašinėja apie kovas prie Kievo vartų.

Suomių kariuomenė, asmenišką maršalo Manner-

ingrado iš dviejų pusių. Vieni vokiečių daliniai artėja nuo Ostrovo ir Narvos, o antrieji, suomių karo jėgų padedami, artėja nuo Vibergo ir kitų suomių sienos vietų.

Trečioji vokiečių kariuomenės kolona, kuri prasiveržė pro Stalino liniją ties Vitelsku, gresia centro frontui.

Tikras bombų lietus buvo išmestas ant Kijevo karo sandėlių. Pačiame mieste ir priemiesčiuose vokiečių aviacija sukėlė didžiausius gaisrus. Vokiečių žinių agentūros aprašinėja apie kovas prie Kievo vartų.

Suomių kariuomenė, asmenišką maršalo Manner-

ingrado iš dviejų pusių. Vieni vokiečių daliniai artėja nuo Ostrovo ir Narvos, o antrieji, suomių karo jėgų padedami, artėja nuo Vibergo ir kitų suomių sienos vietų.

Trečioji vokiečių kariuomenės kolona, kuri prasiveržė pro Stalino liniją ties Vitelsku, gresia centro frontui.

Tikras bombų lietus buvo išmestas ant Kijevo karo sandėlių. Pačiame mieste ir priemiesčiuose vokiečių aviacija sukėlė didžiausius gaisrus. Vokiečių žinių agentūros aprašinėja apie kovas prie Kievo vartų.

Suomių kariuomenė, asmenišką maršalo Manner-

ingrado iš dviejų pusių. Vieni vokiečių daliniai artėja nuo Ostrovo ir Narvos, o antrieji, suomių karo jėgų padedami, artėja nuo Vibergo ir kitų suomių sienos vietų.

heim vadovybė, prasiveržė dvišios Ladogos ežero pusėse ir skverbiasi scvietų teritorijos gilumon.

Vokiečių motorizuotos divizijos pajėgė pralaužti sovietų fortifikacijas Dniepro pakraščiuose ir veržiasi Ukrainos gilumon. Šeši sovietų bombanešiai bandė pasiekti Ploesti žibalo versmę, bet vokiečių lakunai juos numušė ir neleido išmesti bombų.

Suomių karo vadovybė mano, kad šiaurėje sovietų frontas greitai visiškai pajėsis ir netrukus galės atstatyti taiką, kurios taip trokšta visa suomių tauta.

ANKARA. — Sovietų užsienio komisariatas perspėjo visas svetimų valstybių atstovybes pasiruošti apieiti Maskvą. Britų ambasada jau pradėjo keltis iš Maskvos. Ambasados dokumentai vežami į Gorki miestą, kuris randasi 250 mylių atstumoje nuo dabartinės sovietų sostinės.

Nacių diplomatai stengiasi paveikti turkų valdžios žmones, įtikinėja apie reikalingą prisidėti prie šios, nes sovietai netrukus bus visiškai sumušti. Turakai labai nepatenkinti Stalino pageidavimais išsiderėti iš vokiečių Dardanelius.

RUSIJOS VALSTIEČIAI NEREMIA KARO

WASHINGTON, D. C., liepos 14 — Prezidentas Rooseveltas, kalbėdamas su atsakomais valdininkais apie sovietų-nacių karą, pareiškė, kad padėtis labai rimta, nes Rusijos valstiečiai nebendradarbiauja kare prieš vokiečius.

kalinga didelės ir skubios pagalbos.

Lietuvių suklimą vokiečiai lygi tai ignoruoja, teškelbdami, kad Lietuvos gyventojai juos su džiaugsmu sutikę. Tuo tarpu lietuviai suklilėliai Kaune ir Vilniuje menkai ginkluoti, subėgę išvyti iš tų miestų bolševikus, kol dar vokiečiai nebuvo atėję.

Iš lietuvių suklilėlių ginklai atimti, matyt ir vokiečiai tais narsuoliais nepasitiki.

Išleisti bolševikų valdžios įstatymai atšaukti, tik nežinia kokiais įstatymais dabar bus leidžiama Lietuvai tvarkytis. Atrodo, kad kol tęsis karas tarp rusų ir vokiečių aiškumo Lietuvos gyvenime nesulauksime. Karas turi savo įstatymus ir kol jis tęsis Lietuvos žmonių vargai nesumažės. Todel bukime pasiruošę kuo galėdami, gelbėti savo vargo broliams.

SUSAUDYTAS BUVĘS PABALTIJOS SOVIETŲ VADAS

Be jo Galvas paguldė Dar 10 Kitų Karininkų

BERLYNAS, liepos 15 — Čia gauta žinių, kad vokiečiai įsiveržė į Kijevo priemiesčius ir gatvėse vyksta kautynės su bolševikais.

BERLYNAS, liepos 15 — DNB (vokiečių oficiali žinių agentūra) iš paimtų nelaisvėn scvietų kareivių patyrė, kad sušaudytas sovietų armijos Pabaltijy — Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje, vyriausias vadas ir 10 kitų aukštųjų karininkų. Spėjama Maskva juos apkaltino už netikėtai greitą padavimą savo pozicijų tuose kraštuose įsiveržus ten vokiečiams.

Ties Novgorodu Vokiečių tankų korpusas jau atsidurė arti Novgorodo ir numatomas to miesto paėmimas.

Novgorodas yra rusų tautės istorinis miestas, bet sovietams valdant jis žymiai apleistas. Yra už kokio šimto mylių pietų link nuo Petrogrado (Leningrado).

Už 50 mylių į rytus nuo Novgorodo yra Maskvos Petrapiilio geležinkelis. Pačiam Novgorode yra geležinkelių centras.

Pranešta, vokiečiai darbuojasi veikiau apsidirbti su Petrapiiliu, o po to nusiųukti prieš Maskvą iš šiaurvakarinio šeno.

— Tvirtinama, kad vokiečių ambasadorius susitarė su japonų karo vadovybe Rusijai užpulti. Kai tik vokiečiai paims Maskvą, japonai puls sovietus Sibire. panašiai kaip Mussolini užpuolė prancuzus praeitais metais.

— Vokiečiai neleido prancuzams susitarti su britais Syrijoj ir kovos eina visu smarkumu.

— Vokiečiai skelbia, kad nelaisvėn paimtų rusų skaičius jau siekia 400,000.

Dekanozovas bijo grįžti Maskvon

ISTAMBULAS, Turkija, liepos 9. — Gauta žinia, kad sovietų ambasadorius V. G. Dekanozovas iš Berlyno nuvyko Bulgarijon ir iš teuai nencri grįžti Maskvon. Jis bijo, kad Stalinas jį gali nubausti del jo apsilėidimo pareigose.

Kalbama, kad Dekanozovas iš anksto Stalinui nepranešęs apie vokiečių pasirengimą pulti sovietus.

Ir kiti sovietų diplomatai ir konsulai bijo grįžti Maskvon. Jie žino, kas ten jų laukia.

LAIKINOSIOS LIETUVOS VYRIAUSYBĖS SĄSTATAS

KAUNAS. — Patikimomis iš Europos žiniomis galutinis laikinosios Lietuvos Vyriausybės sąstatas esąs toks:

Ministeris pirmininkas ir Užsienių Reikalų Ministeris — pulk. Skirpa, Lietuvos pasiuntinys Vokietijai. Ministerio Pirmininko pavaduotojas ir Krašto Apsaugos Ministeris — buvęs Lietuvos kariuomenės vadas gen. Stasys Raštikis.

Svietimo ministeris — prof. Juozas Ambrazevičius. Vidaus reikalų Ministeris — adv. R. Skipitis, Užsienio Lietuviams Remti Draugijos Pirmininkas.

Žemės Ukio Ministeris — prof. Balys Vitkus, kaip Vilniui Vaduoti S-gos atstovas lankėsis Amerikoje.

Finansų Ministeris — Vytautas Statkus — buvęs Lietuvos Banko Centro direktorius ir iki Klaipėdos atskirimo nuo Lietuvos, buvęs Lietuvos Banko Direktoriu Klaipėdoje.

Kaip matyti iš asmeninio laikinosios Lietuvos vyriausybės sąstato, vyriausybėje atstovaujamos visos lietuvių visuomenės srovės, išskyrus tik Smetonos sukurtosios tautininkų partijos žmones

Lietuva žengia į pilnutinę Nepriklausomybę apsiliausi nuo diktatorinio režimo šalininkų. Galia, kad vykstantis karas ir gresiančioji nors ir lengvesnės formos vokiečių okupacija, gali neduoti progos pasireikšti naujiems Lietuvos kurėjams.

TIKRAI IŠGABENTA Į RUSIJĄ APIE 40,000 LIETUVOS ŽMONIŲ

Patvirtinamos žinios, kad bolševikai prieš pat Rusų Vokiečių karą išgabeno iš Lietuvos apie 40,000 inteligentų ir ukininkų ištisosimis šeimomis, kurių tarpe ir buvę Lietuvos atstovai Amerikoje: Kazys Bizauskas, Voldemaras Čarneckis, generolas Nagius - Nagevičius — Karo Muziejaus viršininkas ir kt.

LIETUVOS LAIKINOSIOS VYRIAUSYBĖS NARIAI BERLYNE

Laikinosios Lietuvos Vyriausybės nariai pulk. Skirpa ir adv. Skipitis tebėra Berlyne, kur su vokiečių įstaiomis bando išsiaiškinti dabartinę Lietuvos situaciją.

VISOJE LIETUVOJE ĮVESTOS MAISTO KORTELĖS

Bolševikų puse milijoninei kariuomenei išbuvus Lietuvoje daugiau metų laiko, beveik visi Lietuvos ukininko ištekliai buvo suvalgyti, kad net sėklai nebeužtekto. O kas dar buvo likę nuo besocinio ir išbadėjusio maskoliaus, bolševikų komisarai pasistengė aplankyti ukininko aruodus, išplėsti paskutinį grūdą ir išsiųsti į "turtingąją" Rusiją. Visa Lietuva po bolševikų okupacijos dabar kaip po gaisro, kad net duncns pritruko pavalgyti, todėl įvestos maisto kortelės visiems gyventojams, kad pasidalinti tais maisto likučiais. Lietuva — žemės ukio kraštas visad užtekdamo duonos, o dabar raudonųjų plėšikų apiplėštas turi kėsti badą.

VILKAVIŠKIS. Per rusų - vokiečių kovas Suvalkijoje, beveik visai sudegintas Vilkaiviškio miestas, turėjęs apie 5000 gyventojų, liko tik kelis sveiki namai ir katalikų bažnyčia. Miesto ir apylinkės kaimų žmonės liko be maisto ir pastogės.

MARIAMPOLĖ. Nuo muščių ir gaisro smarkiai nukentėjo Mariampolės miestas. Didesnioji dalis Mariampolės miesto sudegusi, likę gliuvėsiai. Tukstančiai žmonių liko be pastogės ir neturi kur prisiglausti, nes ir apylinkės kaimai smarkiai nukentėję.

LIETUVOJE SIAUCIA ŠILTINĖ

Karo paliestos vietose Lietuvoje pasirodė šiltinė, kuri nuvays į kapus ne vieną musų tautietį. Atsiradęs maisto trukumas dar palengvins plisti užkrečiamoms ligoms.

MINSKO KALĖJIME LIETUVIAI

Vokiečiams staiga užėmus Minską, to miesto kalėjime rasti lietuviai, kurie bolševikų buvo išvecti iš Lietuvos, bet nebesuspėta jų išgabenti į Rusiją. Vokiečiai lietuvius išlaisvino, kurie jau sugrįžo į Lietuvą.

PIRMOSIOS VOKIEČIŲ OFENSYVOS Į RUSIJĄ REZULTATAI

Vokiečių skelbiamomis žiniomis rusai neteko per pirmąsias tris karo savaites:

1,000,000 kareivių iš kurių daugiau 400,000 pateko į vokiečių nelaisvę. Didžiausias belaisvių skaičius paimtas Bielastokp apylinkėse, kur vokiečiai apsupo ir su naikino dvi didžiules bolševikų armijas.

Toliau vokiečiai skelbiai sunaikinę rusų 7615 tankų, 4023 armotas ir 6233 orlaivius.

RUSŲ ŽINIOMIS. Kovcse jie praradę šiuos apvalius skaičius: 250,000 kareivių, 1900 lėktuvų ir 2200 tankų, o vokiečių sunaikinę — virš 1,000,000 kareivių, 3000 tankų ir 2300 lėktuvų. Visi tie pranešimai atrodo tik žaidimas skaičiais toli nuo tikrenybės.

"Lietuvių Žinios" "Lithuanian News"

Weekly Publication Issued by The Lithuanian R. C. Literary Society... Subscription Rates: In U. S. A., one year \$1.50...

ATLEISK VIESPATIE — JIE NEŽINO KĄ RAŠO

Tautininkų oficialus "Dirva" pereinęs savaitės numerio visą editoriają pašventė įrodinėj. mu, kad Krikščionių Kryžius yra tautos sielos slėpinimo ir upo slėgimo ženklas.

Taip piktai ir paniekiančiai apie kryžių iki šiol tekalbėjo bolševikai, kurie Lenino lupomis skelbė pasauliui, kad "tikėjimas — tai opiumas liaudžiai."

Iš tautininkų lyderių ir redaktorių lupų nesitikėjome išgirsti tokius kiekvieno krikščonio jausmus, užgaunančius žodžius.

Mes žinojome iš patyrimo Lietuvoje ir čia Amerikoje, kad tautininkai grindžia savo veikimą ant priešingumų, kurie yra tarp jų ir katalikų. Del sunkumų, kuriuos pergyvena mūsų tauta, atrodo, kad tautininkai yra pasirūšę parodyti katalikams daugiau tolerancijos arba bent jų jausmų neužgaudinėti.

Deja, jų spauda to nusištatymo nesilaiko ir kartais nuo karto gnybštelia katalikus.

I mažiau reikšmingus gnybštėlėjimus, katalikų laikraščiai nereaguodavo, bet ši kartą per daug grubiai nukalbėta, kad būtų galima nereaguoti. Tokie rašiniai, kaip šis tinka bolševikų laikraščiams, todėl Chicago "Vilnis" beveik ištaisai "Dirvos" editoriają ir persipašdino, bet kad toks rašymas patarnautų lietuvių tautai reikia labai abejoti. Lietuvių tautos prisirišimas prie savo religijos ir praeities yra toks stiprus, kad Dr. Vincas Kudrka pats linkęs į laisvamanybę, rašydamas Lietuvos Hmna netik tuos kryžiaus praeities nepanieki, bet patarė lietuvių tautai semti stiprybės praeityje.

Kada apie 16 - 18-tą šimtmetį Lietuvių tauta gyveno savo valstybės tamsius laikus ir Lietuvos liaudis tapė lenkiškųjų ponų baudžiamos junga, tos tautos vienintelė viltis buvo Dieviškojo Išganytojaus kentėjimų ženklas — kryžius. Paniekinta ir užuita lietuvių tauta savo viltis sudėjo į Krikščionių Kryžių ir neapsivilė.

Pačiose sunkiausiose Lietuvos valandose, kada Rusijos okupacinės valdžios generalgubernatorius, korigu pramintas, Muravjovas rucšėsi suduoti mūsų tautai mirtiną smugį — paskelbė Lietuvos rušifikacijos programą, tai suvargusiai tautai padėjo atsitiesti katalikų bažnyčia. Prieš tą nedo rųšų planą stoji į kvą žemaičių Vyskupijos ganytojas Vyskupas Motiejus Valančius.

Lietuviškoji Lietuvos liaudis susiburė apie savo vyskupą ir organizuotai pasipriešino planuojamai rusifikacijai.

Vyskupas Valančius nepasitenkino tik suniekinimu rusų planų, bet emė reikštis pozityviai, pats rašydamas ir Prusose spausdindamas lietuviškas knygas, steigdamas prie parapijų lietuviškas mokyklas ir blaivybės draugijas.

Pačiais caro reakcijos šaukėjimo laikais vyskupas Valančius su būriu kunigų tiek daug nuveikė viduryje 19-tos šimtmečio lietuviybės naujai, kad joks kryžiaus neapykanta persisėmęs tautininkas tų darbų neįstengtų nuneigti. Vėliau veikusiems lietuvių kunigams ir pasauliečiams kryžius buvo energijos, kovos ir vienybės simbolis, kuris lietuvių sielą kėlė į aukštybes ir įkvėpė pasiaukojimą ir nenuperkamą meilę savo gimtajai žemei.

Jeigu nebūtų buvę pas lietuvius pasitikėjimo ir meilės Išganytojui Kryžiui, tai neturėtumėm nei 1918-1919 savanorių pulkų ginusių Lietuvą nuo raudonojo slibino, nebūtų ir neseniai įvykusių sukilimų prieš okupantus — bolševikus. Daugelis tų kurie Lietuvoje buvo paniekinė Kryžių tiek 1919 metais tiek 1940 metais nuėjo su internacjonaliniu bolševizmu.

Kryžių mylinti motina įkvėpė savo suneliams Dievo meilę, o toje Dievo meilėje tie jauni karžygiai surado išrokavimo neturinčią tyra Tėvynės meilę ir drąsę ir jėgos del tos Tėvynės pasiaukoti.

Kalbėti šiandieną apie Kryžių, kaip lietuvių energijos ir jo sielos slėpinimo simbolį gali tik didžiausias ignorantas arba samoningas Lietuvių tautos istorijos klasiototas.

Lietuvių tauta Išganytojo Kryžiuje atrado savo jėgę ir pasiaukojimo simbolį, todėl gėda šiandieną lietuviško laikraščio redaktoriui viešai skelbti tokią ašėką neteisybę. Dar pikčiau ir skaudžiau skamba tame pačiame editoriale toks pareiškimas: "Lietuvyje, Kaune, Karo Muzėjaus sodelyje... kas rytas ir vakaras atlikta paminėjimas mirusiųjų už Lietuvos laisvę kovotojų — kiekvieną dieną po du kartu atlikta sugrįžimas į praeitį, nuslėpinimas savo dvasios..." Tai tiesiog pasitvyčiojimas iš mirusių Lietuvos karžygių pagerbimo ceremonijų. Skaitydamos žmogus

BOLŠEVIKAI NUŽUDĖ TELŠIŲ VYSKUPĄ STAUGAITĮ

Gautomis iš Lietuvos žiniomis, išbėgdami bolševikai, nužudė Lietuvoje 15-ka kunigų jų tarpe Telšių vyskupą Staugaitį ir kanauninką Maciejauską.

Vyskupas staugaitis turėjo virš 70 metų amžiaus ir buvo žymus kovotėjas del Lietuvos laisvės ir Nepriklausomybės. Jis prieš karą plačiai veikė Suvalkijoje lietuviybės labui. Per karą gyveno Vilniuje, buvo išrinktas Lietuvos Tarybon ir pasirašė Vasario 16-tos dienos Lietuvos Nepriklausomybės aktą. Vėliau buvo Aukštojo Lietuvos Tarybos Prezidiumo narys, o susirinkus Steigiamajam Seimui buvo jo atstovu.

Vėlesniuose Lietuvos seimuose tada dar kan. Staugaitis buvo seimo prezidentu, mo vicepirmininku ir kaip seimo vicepirmininkas yra pavadavęs Lietuvos Respublikos Prezidentą.

1926 metais kan. Staugaitis buvo paskirtas Telšių vyskupu ir nuo to laiko sekmingai tvarkė žemaičių dieceziją.

Vyskupas Staugaitis buvo garbingas vyskupas, šviešus žmogus ir talentingas rašytojas. Jis yra parašęs daug svarbių straipsnių ir laikraščius, dorovės ir socialinio teisingumo klausimais. Savo raštuose užstodavo darbavių skriaudžiamus darbininkus.

Vyskupas Staugaitis yra parašęs platų romėną "Tiesiu keliu" vaizduojant jaunuolio kelią kunigų luomą. Koks tai žvėriškas kerštas

gus galvėji ar tai galėjo šitaip rašyti sveiko proto žmogus ir dargi lietuvis, kuris rupinas lietuvių tautos gerove.

Ten kur mokytojai atveda tukstančius lietuvių vaikučių dvasioje pasistiprinti, ten kur karžygiai duoda savo priesaikas tėvynėi, ten kur minios lietuvių džiaugsmo ir liudėsio valandmis išlieja savo jausmus ir padaro pasiryžimus kovoti del Lietuvos laisvės, tautinį jautrumą pametę redaktorius jaučia savo dvasios nuslopinimą. Jeigu žmonės neberanda savo dvasiai pakilimo tautinėse šventovėse, kurias turi įrengusios višos kulturingos tautos ir panašiai ceremonijas atlieka, tai išvis abejotina ar kas begali jų dvasią prikelti. Normaliam žmogui ir savo tautą mylinčiam tautiečiui pakanka, pr emenių visuose civilizuose kraštuose pr imtu būdu, stiprinti ir pakelti savo dvasią ir nieka nedrįsta neigti tautos šventovių religinį charakterį, nes tai žmogui su prantamiausias ryšis su tautai pasiaukojusiais karžygiais.

Baigiant, apie tikius redaktorius, kurie taip ciniškai gali rašyti apie savo tautos šventovių mistinį pobūdį, galima tik tiek pasakyti: Atleisk jiems Viešpatie, nes jie nežino ką rašo. S.G.

vėspatauja pas bėgančius bolševikus, kad jie nepa... gaili nė senų, jiems nel... pavojingų, esmenų. Pa... XX-jo amžiaus barbar... bolševikus nebėra jokios d... rovės, nebevaržo jų jokie... statymai. Tai gyvuliai ž... gaus pavidale, kurie n... žino kas yra žmoniškum... ir kokie nors kilnesni j... mai.

Matyt bolševizmas taip nusigyveno, kad m... gždudystės virto jų spec... ke. Tiems pasaulio žmog... džiams ir piktadariams... ateiti galas. Bolševikų... kcs, tai naujieji XX-... amžiaus kankiniai, ku... pralietas kraujas nen... veltui bet įkvėps drąsos... jiems didvyriams aukot... Tėvynės laisvę.

MASKVA BANDO "REFORMAS"

Sovietų ambasadorius Londone, Ivan Maisky, vakar nuėjo kartu su... na į Šv. Povilo katedr... simelsti, kad raudonajai... m, jai geriau sektusį kar... ti!

Prieš tai, prasidėjus Stalino kieči-rusų karui, prav... vų bažnyčios patriarcho... Sergijus, laikė Maskvoje... kilmingas mišias už sov... ginklo pergalę ant vokie... Taigi bolševikai, kurie... 23 metus skelbė, kad "re... gija tai — opiumas im... nėms protą nuodyti, j... doro "taiką" su religij... subažnyčia. Žinoma, nie... negali tikėti, kad jie d... atvirto į dvasią šventą... tik savotiška karo gudr... Bet tai parodo, kol... bėdoje atsidurė Stalino... džia, sėdaudama su fas... tais. Šiandien ji yra pri... sta šaukt.s pagalbas t... prieš kuriuos ji per m... metus vedė fanatiską k... Kuomet padėtis karo... te pasidarys dar kebl... Stalinas bus priverstas... ti kncesijų ir Rusijos... džiai — pirmiausi val... čiams. Juo daugiau ats... nių bus imama į Raudon... armija, juo didesnė dal... mijos sudarys ukiminių... kurie neapkenč a "kol... zu" ir trokšta turėti nu... vą žemę.

Toliaus ateis ir p... kalinių klausimas. Rusij... jų yra milijonai. London... Washingtonas, gal but... lės priversti Staliną gr... ti jiems laisvę. Tuo pas... pinti turėtų Anglijos... partijos vadai.

Yra sena istoriška t... sa Rusijoje, kad jos des... tizmas darosi liberali... kuomet jįsai pralaim... Matyt, taip bus ir ši... tie smugiai, kur:uce Sta... nes armijos gavo fronte... privertė jį poteriauti. Je... karą jįsai pralaimės, ta... sa jo diktatura eis veln... — ir Rusijoje, su Anglij... Amerikos pagalba, t... gta demokratinė tvarka.

"Naujiems... P... ybės ja... miest... vos.

DEMOKRATIJŲ KARO TIKSLAI

Karas bausis dalykas — jis daugeliui yra priežastimi visokių nelaimių ir net gyvybės netekime. Karjaujama tik tuomet, kuomet jau nėra jokios vilties taikos kelių išspręsti tarp valstybių kilusieji ginčai.

Karas — pati paskutinė priemonė ginčams spręsti. Jeigu karui laimėti, aukojama netik tautos bet ir žmonių gyvybės, tai suprantama, kad visi klausimai kurie tik r šasi su karu, turi būti visapusiškai apsvarstyti ir tautų daugumoje suprantami.

Todel kiekvieno krašto valdžia eidama į karą stengiasi suformuluoti taip savo pažiuras, kad jos atitiktų visuomenės daįgumos nusistatymui ir turėtų visucmenės pilną pritarimą. Tas reiskia, kad Valstybės valdžios suformuluoti ir nustatyti karo tikslai yra kartu ir to krašto visuomenės daugumos tikslas bei nusistatymas. Tik labai glaudžiame darnume tarp visuomenės ir krašto valdžios gali būti sėkmingai išsprendžiami labai sunkūs ir painūs karo uždaviniai.

Todel demokratinės santvarkos kraštai tik gerai parucę karui savo visuomenę tepradedą karą, kas be abejo ir duoda jiems didesnių šansų karus laimėti prieš diktatūrų kraštus, kur visuomenės nuomone dažnai yra priešinga oficialiai valdžios nuomenei.

Jeigu, trumpai tariant karo tikslų bei uždavinių išramonimas plačibse gyventojų masėse yra esminė sąlygo karui laimėti, tai kol šis kraštas nėra dar karne neįmė pakalbėti apie demokratių karo tikslus.

Visur aplink mus šaukiama, kad bet kuricimis aplinkybėmis sumušti Hitlerį — supraskime vokiškąjį nacizmą kuris graso dideliais pavojais viso pasaulio demokratijoms. Tai būtų trumpai suformuluotas vyriausias demokratijų karo tikslas. Toks formulavimas mums atrodo per siauras ir visos problemos neįsprendžias dalykas.

Šiandieną diktatoriai Hitleris, Stalinas ir Mussolini valdo visą Europą, ir diktatūros sistema laike sugniauzusi savo rankose keliolika tautų.

Panaikinimas tik Hitlerio ir Mussolini diktatūros diktatorinėse aplinkybėse, reiskia kad jų vietą užims Stalinas su savo raudonaisiais barbarais ir delto demokratijoms pavėjus niekiek nesumazės, bet gal but dar net padidės. Todel jeigu jau imtis tokio didelio uždavinio, kaip diktatūrų sunaikinimas, tai užsimoti sunaikinti jas visas nežiurint spalvos.

Tai kiekvienam piliečiui bus suprantama ta auka kuri prisies kiekvienam sudėti ant karo aukuro. Butų beprasmiška ir tiesiog nusikaltimas prieš žmonijos laisvę, siųsti tukstančius mūsų jaunų sunų į kovą su vienu diktatorių, tam, kad kitas diktatorius galėtų pasiglemžti nekaltų tautų teises ir jas vėl iš naujo pavergti.

Jeigu karo aplinkybės spiria šiandieną demokratinę šalį, pilkos strategijos sumet,mais, remti Rusiją jos kojoje su Vokietija, tai bent turėtų būti reikalaujama iš bolševikų valdžios, kad ji rusijoje suteiktų laisvę savo žmonėms ir tik tada tikėtusi gauti demokratių pagalbą. Demokratijos be šios sąlygos, remdamos raudoną diktatūrą skaudžiai nusikalstų laisvės trūkštantioms Europos tautoms kurias yra pasirusęs prartyti raudonasis slibinas.

Išvadavimas tų tautų iš rudosios diktatūros ir atidavimas j dar didesnių raudonųjų gruobėnių rankas būtų tik piktas pasityčiojimas iš silpnesniųjų tautų.

Demokratių karo tikslai turi būti taip aukšti, ir kilnius, kad jokie įtarimo ar nepasitikėjimo dėmė jų netemdytų.

Tada tik galime tikėtis demokratių visuotinos ir lemiamos pergalės šiose pasaulinio masto rungtyne.

Pasaulio laisvųjų tautų tikslas — sunaikinti žmonių laisvės žudikus, visokio plauko diktatūras ir jų sukurtas spriepaudos sistemas.

Demokratių vadai šaukdami į tą lemiamą kovą savo kraštų visuomenes, turi parakyti žmonėms ir galutinus tos kovos tikslus.

Duokime Vaikams Daugiau Mokslo

Gausi Lietuvos išeivija Amerikoje jau yra davusi gausų burį savų profesionalų, kurie sėkmingai darbuojasi savo srities specialybėje ir pelno garbę savo tautai. Bet atsizvelgiant į lietuvių gausumą Amerikoje ir jų ekonominį pajėgumą, reikia pripažinti, kad aukštesnį mokslą išėjusių lietuvių vaikų skaičius, proporcionaliai yra per mažas.

Paklausti tėvai kodėl jie neleidžia savo vaikų aukštesnio mokslo paaikšina, kad vaikai nenori mokytis.

Tiesa, Amerikos didmiesčių gyvenimas išblaško jaunią ir kliudo susikaupti ištermės reikalingiems mokslo darbams, bet ir tėvai šiame klausime nėra be kaltės.

Retas vaikas, tėvų neraginamas, savo noru griebiasi mokslo, nes mokslls pareikalauja iš vaiko atsiskakyti nuo daug vikiškų malonumų ir nieko apčiuopiamo nerodo artimoje ateityje.

Tuo tarpu, dirbtuvė, į kurią, toks jaunuolis, patenka, duoda jau keliolika dolerių savaitei ir padaro jaunuolį greit savystovių žmogumi.

Kiekvienas, ypač vyriškos giminės jaunuolis, kuonksčiausiai ir kuogreičiausiai nori pasidaryti nuo nieko nepriklausomu vyru ir turėti pinigų savo asmeniškoms išleidoms. Gauti keletą dolerių iš jauno sunelio ar dukrelės "pėdės" susigundo ir motutė, kuriai pasidarę lengviau savo namų ukį tvarkyti. Bet toks perankstvyvas pasidavimas gyvenimo patogumų pagundai, kartais sužaloja ir labai gabaus jaunuolio atėitį. Toks jaunuolis padirbėjęs kelis metus dirbtuvėje apsižiuri, kad jis turėdamas mokslą toje pačioje dirbtuvėje dirbdamas būtų pirmyn nužengęs, dabar mokytiis jau per vėlu, o be mokslo aukštesnio laipsnio specialybės nepasiekisi. Iš to kila nusivilimas gyvenimu ir ne retai priekaištai tėvams, kad jie budami vyresni ir daugiau už vaiką šma nydami, to vaiko nepaspaudė prie mokslo.

Dabar Jungtinėse Valstybėse kada vykdoma krašto apsaugos programa ir visos dirbtuvės veikia pilnu garu, dar tebėra perteklius paprastų bemokslų darbininkų, o specialistų, turinčių kokį nors išlavinimą, jaučiamas didžiausias trukumas. Jaunuoliai bağę aukštesnę mokyklą, ypač pamokyti technikai arba inžinieriai daro nepaprastą pažangą savo profesijoje ir gauna aukštą atlyginimus. Neturinčiam mokslo, kad ir gabiausiam jaunuoliui dirbtuvė negali pavesti atsakingesnio darbo.

Tai jau yra aiškus nuostolis mūsų tautai, kurios žmonės iš prigimties yra gabūs, užaugę sveikose mocialinėse sąlygose, bet del mokslo stokos negali užimti jiems priderančių pozicijų. Del stokos inteligentinių pajėgų nukentėia ir mūsų išelviijos kultūrinis gyvenimas. Maža tauta, kaip lietuvių, niekad nenustėbinsime pasaulio savo fizine jėga, tik kultūrinėmis vertybėmis, kurias mes galime sukurti. Todel pasirupinkime, kad mūsų tautiečių juo didesnis skaičius galėtų naudotis netik materialniu gerbuviu, bet plačiausiai dalyvaautų ir kultūros gyvenime.

Mūsų tautos idėlis į pasaulio kultūros turtų lobyną, užtikrins ir mažai mūsų tautai tinkamą vietą kultūringųjų tautų eilėse.

Be mokslo ir platesnio pasaulio pažinimo, siekimas aukštesnio kultūros laipsnio šiais laikais, darosi sunkiai įmanomas.

Todel, visi, vaikų tėvai ir globėjai, kurių tik gyvenimo sąlygos leidžia, rupinkimės savo vaikams duoti kuo daugiausiai mokslo, kad padaryti vaikų asmenišką gyvenimą laimingesniu ir tuo pačiu kartu prisidėti prie mūsų tautos kultūros gyvenimo praturtinimo.

Kita kartą šioje vietoje pakalbėsime apie mokyklas.

KARO FRONTAS

pas bėgančių vokiečių kariuomenę per pirmųjų karo dienų kariškių kariuomenėje žygi — nuėjusi 350 kilometrų, keletą dienų stabtelėjusi prie Stalino linijos ir grūstė naujiems žygiams.

rusų propagandistai iš Maskvos, tą vokiečių natūraliai sustojimą užskaitė sau nepelnus, skelbdami pavojų apie vokiečių sulaužymą.

dabar jau aiškėja, kad vokiečiai sustoję netik norėdami duoti armijoms pasilūgti ir išlyginti fronto išsikišimus, bet prieš Stalino liniją vokiečiai pamatė, kad linijai pralaužti reikalinga daugiau kariuomenės ir priesnių armotų. Todėl sugabeno papildomą kariuomenę ir atvežė galingesnes armotas, praėjo 5 dienas.

Liepos 12 dieną anksti ryš prasidėjo antroji didžioji vokiečių ofensyva ant Stalino linijos, kuri išsitiesusi vakariniu Rusijos pasieniu, nuo Leningrado, pro Kijevą, Kijevą, iki Odosos jūros.

Stalino linija gudriai sustiprinuota, plieno ir celiuliozės juosta, besitęsianti iki Maskvos, pelkėtas, miškingas ir išias užsargias vietas. Pašaliniuose Stalino linijoje gana gerai įrengti šaunamų pabėgimo keliukai ir kareiviams apimtas įvairių kalibru žaizdų. Visi liudijimai gerai užmaskuoti ir išsiaiškinti su beveik nepastebiamais žingsniais.

Liepos 12 pradėjo išsivysinti vokiečių kariuomenės užnugarį. Vokiečiai pakeitė kovos taktiką, vietoje dar kebliau siūniama ir priekio priverstas daryti važiuoja motovėlinių sunkiosios artilerijos būriais, kurie negailestingai ardo kiekvieną sutvirtinimą. B o i š e v i k u s l i e p o 12 pradėjo vokiečių nepaprastai mokėjimas prisitaikinti prie pasikeitusių karo aplinkybių.

Pervaziavus Stalino liniją vokiečių tankai vėl išlyginti ir nesulaikant rėkimo, beveik be kliūčių, į Rusijos širdį — Maskvą.

Pereitęs savaitės karo apgūties rašiau, kad Maskvos, tuo pačiu, ir bolševizmo likimas sprendžiamas dabar jau lauzamoje Stalino linijoje. Tą gerai žino bolševikų vadovybė, todėl davė įsakymą iškelti iš Maskvos ne tik karui nereikalingas žmones, bet svarbius valstybės dokumentus, įstaigas ir patarė evakuotis užsienio pakuiutiniams. Pagal pranešimus iš Ukrainijos, kai kurios pasiūtėbės jau išsiskėlusios į Gornostajevską, 250 milijū už Maskvą.

"Naujiems

Pagal paskučiausius pranešimus iš karo frontų Stalino linija pralaužta keturiose vietose.

Pirmas ir didžiausias pralaužimas Stalino linijos įvykdytas Pskovo ir Ostrovo rajone ant geležinkelio į Leningradą.

Vokiečių armija prasilažusi ties Pskovu, per Stalino liniją, jau atsidurė Novgorodo apylinkėse tik per 100 kilometrų nuo Leningrado ir 50 kilometrų nuo geležinkelio linijos jungiančios Leningradą su Maskva.

Suomių armijoms prasiūmus abiem pusėms Ladogos ežero į SSSR teritoriją, Leningradas supamas iš dviejų pusių ir to miesto likimas jau yra išspręstas, nes visos didžiosios kliūtys saugojusios Leningradą yra jau nugalėtos. Leningrado paėmimas yra tik artimiausių kelių dienų klausimas.

Antras, gana didelis, pralaužimas per Stalino liniją įvykdytas Vitebsko rajone ant kelio į pačią sostinę Maskvą ir Vitebsko miestas jau vokiečių rankose.

Šiame sektoriuje vokiečių armija artėja prie Smolensko, kuris yra paskutinis atsparos taškas kelyje į Maskvą ir randasi tik 225 milias nuo Maskvos.

Trečias pralaužimas per Stalino liniją įvykdytas Mogeliovo rajone ir pats Mogeliovo miestas jau vokiečių rankose. Šiame sektoriuje patys bolševikai nebėginėja vokiečių prasilažimo per Stalino liniją ir praneša apie kovas Rogačevo miestelyje, kuris yra užpakalyje Stalino linijos — Maskvos pusėje.

Čia tik bolševikai pasigiria, kad jie išmušė vokiečius iš Rogačevo miestelio atstumdami juos atgal 19 kilometrų, bet nieko nesako apie susigrąžinimą Stalino linijos.

Ketvirtas tai pat didelio masto pralaužimas vykdomas Kijevio rajone. Čia bolševikai turi sutraukę stiprias savo jėgas Berdečeva ir Žitomiro apylinkėse, kurios sudaro pavojų peranksti iki Kijevio priemiesčių prasiveržusiems vokiečiams. Todėl vokiečių generalinis štabas kad išvengus galimo apsupimo pavojaus, yra pasiūlojęs pirmą likviduoti Kijevio sektoriaus šonuose susibūrusias sovietų armijas ir tik tada imti patį Kijevio miestą. Prasiveržus iki Kijevio priemiesčių rodo kad ir šiame sektoriuje yra pralaužta Stalino linija. Paskutiniai vokiečių pranešimai sako, kad vokiečiai jau kovoja Kijevio miesto gatvėse.

Karo frontuos operacijos yra tiek išryškėjusios, kad jau galima pramažyti vokiečių pamatinius siekius: pirmiausia paimti Kijevą ir Leningradą esančius ilgo fronto sparnuose ir paskui tuos sparnus suglaudus daryti paskutinį sostinės Maskvos supimą, ties kuria jau renkami pūsmėnūlio formos

nauja bolševikų apsiginimo linija.

Apytikriai galima spėti, kad į šeštą ar septintą karo savaitę bus paimta ir Maskva, nes sulaužius Stalino liniją nebėlieka vokiečiams svarbesnių kliūčių užimti ir pačią Rusijos sostinę.

Maskvos apylinkės lygumose butų beprasmiskas pasipriešinimas vokiečių motorizuotoms divizionams.

Kovos šiuose visuose punktuose yra gana smarkios, su dideliais nuostoliais žmonėmis ir pabūkiais abejose pusėse, bet atrodo, kad bolševizmas savo likimo šį kartą neišvengs.

Anglų - Prancūzų karas

Del Vichy valdžios atmetimo anglų pasiulytų taikos sąlygų, karas Sirijoje užsitęsė kelias dienas, bet prancuzams pritrūkus ginklų ir maisto, jų armijos vadovybė nutarė pasiduoti.

Antradienį anglų kariuomenė įžengė į Beirutą ir karas su prancuzais del Sirijos pasibaigė. Anglams atiteko prancūzų ginklų likučiai ir dalis laivyno. Prancūzų kareivių dalis prisidėjo prie laisvųjų prancūzų dalių, o kiti gali laisvai, be ginklų, grįžti į neokupuotą Prancūziją.

Reikšmingos permainos Japonijoje

Gauta žinių, kad atsistatydino japonų ministrų kabinetas, kuris buvo sudaręs su Maskva nepuolimo sutartį.

Greičiausia, kad susidarys naujas kabinetas, kuris tą Maskvos sutartį paneigs ir vokiečiams paėmus Maskvą, puls Rusiją iš rytų pusės.

Amerikos pasiruošimas karui

Prezidentas Rooseveltas pareikalavo pratęsti karo tarnybą, paaiškindamas, kad paleidimas 1 metus ištarnavusių kareivių namon, butų suardymas Amerikos armijos, kas daryti šiais laikais butų ypač pavojinga. Reikia laukti, kad karo tarnybos laikas bus prailgintas.

Amerikos karo pramonės tempas diena iš dienos didėja ir pasiruošimas karui dar labiau sustiprėjo.

Vokiečiai ruošiasi taikos akcijai

Kada vokiečių armija kovoja Rusijoje, Berlyne vokiečių valdžia ruošiasi plačiai taikos akcijai po užbaigimo karo su bolševikais. Daromos diplomatų konferencijos ir bandomi kelti taikos pasiūlymai.

Net Amerikos vyriausybė buvo prašoma vokiečių pagelbėti jiems atsiekti taikos. Klausimas ar vokiečiai sutiks su tomis taikos sąlygomis kurias demokratijos jiems pastatys. Tos sąlygos greičiausia bus sunaikinimas Hitlerio režimo ir Vokietijos jėgų suskaidymas, ko žinoma geruoju pats Hitleris vargiai sutiks pasirašyti savo režimo mirties sprendimą.

St. Gabaliauskas

Naujas Budas Buvo Sugalvotas Gyventojams Apiplėšti

Maskolijos okupantai bus paskaitytas sabatozu ir "liaudies priešų" rėmimu.

PAIEŠKOJIMAS Nr. 120

Lietuvos Konsulatas Čikagoje turi prašymus iš lietuvių gyvenančių įvairiose pasaulio dalyse surasti jų gimines arba pažįstamus. Ieškomųjų asmenų sąrašas čia seka:

Balkus, Jonas, kilęs iš Traukų apskr., Genionių km. Gyveno Chicagoje.

Kilikevičienė, Antanina. Tėvų pavardė Slavenaitė. Kilusi iš Seinų apskr., Dusnyčios km. Pašukutiniu laiku gyveno Clevelande.

Kubekaitė, vardas ir pavardė po vyru, jei ištekėjusi, nežinomi. Ieško Juozas Balkus.

Kurtautas (Kurtof), Juozas. Taipgi žinomas kaip Juczas Rimkevičius. Kilęs iš Kauno. Gyveno Danville, Ill. Jo ieško Silvestra Žaltauskaitė.

Puikis, Jonas. Amerikon atvyko 1909 m. Gyveno "Kolze" (gal Coles), Ill. Jo ieško Vladas Puikys.

Pužrauskaitė, Juzė. Gyveno Chicago, Ill.

Pidribonis, Bronislovas. Atvyko Amerikon 1910 metais. Gyveno ant Garden ave. Hamilton, Ohio. Jo ieško jo brolis Feliksas.

Rimkevičius, Juozas, taipgi žinomas kaip Juczas Kurtautas. Gyveno Illinois valst.

Kadkiekvienas atsakymas nuo paskolos pasirašymo

(Slevenaj, Juozas ir Jonas, kilę iš Seinų apskr.; Dusnyčios km.

Aukščiau suminėtieji asmenys arba tie, kurie apie ieškamuosius turi žinių, prašomi tuojau atsiliepti.

Lietuvos Konsulatas
30 North La Salle St.
Chicago, Illinois

BOLŠEVIKŲ TERORAS

Viename laiške mums rašo nuo gegužės m., su emigrantais atvyko į Berlyną prof. Eretas, dr Leimono šeima; dr. Leimonas buvo sulaukytas prie sienos antru kartu. Kalba, kad nori pasigydyti, nes yra labai nukankintas ir vos pastovis ant kojų.

Iš Italijos laiške rašo, kad vysk. Brizgys Kryme. Jo brolis kalėjime.

Redakcijos pastaba.

Kol šis laiškas atėjo iš Europos padėtis Lietuvoje visai pasikeitė, bet dedame šį įdomų buv. Lietuvos Užsienio Reikalų Ministerio raštą, kad parodyti kaip lietuvių tauta buvo vieninga, pradėdant jos vėrsunėmis, baigiant eiliniams piliečiams, kovoję su kruvinuoju bolševizmu. Be to, šis laiškas atidengia kai kurias praetities paslaptis, kurias buvusiems Lietuvos vairuotojams meta šešėlį nerupestingumo ir neapdairumo valstybės reikaluose.

Iš šio laiško aiškėja, kad Lietuvos valdžia visą mėne-

si prieš okupaciją buvo gavusi diplomatų perspėjimus apie gresiančius pavojus.

J. STAPULIONIS AND SON
DRY CLEANING
Valome, taisome bei prostame įvairius vyriškas ir moteriškas drabužius. Medam vyrų ir moterų koatams naujus pamušalus. Atliekame darbą greitai. Labai sąžiningos kainos. Mes palaimame ir vėl atvežame į namus.
Saukite: ENdicott 3674
1320 Russell Rd. Cleveland, O.

DABAR LAIKAS PASINAUDOKITE!
Drabužių Valyme ir Taisime
Priimame žieminius drabužius Palaikymui.
Visas darbas ir patarnavimas pirmos rūšies. Kreipkitės:
KENmore 5208-J
FELIKS BARANAUSKA?
452 East 148 Street

EVA'S
Senas drapanas padarom kaip naujas, išvalom ir sutalsom. Geras ir greitas 24 valandų patarnavimas.
6702 SUPERIOR AVENUE
Mes patys palaimame ir atlykė darbą grąžinam.
H.Enderson 1919

Ant. Durasevičia
Seniai lietuviams žinomas kambarių popieruotojas.
Laukiu tamstų pašaukimo — reikalė maloniai patarnausiu.
Tel. ENd. 3107
1415 East 61st St.

TONY'S DRY CLEANING
1274 Addison Rd.
PRESSING — REPAIRING
Cleaning Ladies Dresses
A Specialty
Hats Cleaned

IR JUS TURĖTUMET ĮSIGYT ELEKTRINĮ PEČIŲ

Šeiminkė džiaugsis visą metą su Elektriniu Pečiu, bet užėjus vasaros karščiams ji bus dėkinga vėsiam elektra valgių gaminimui.

Daugiau Elektros vartosi pigesnė ji liekas

Elektrinis pečius yra insuliuotas. Jistai kepa valgius bet ne virija. Elektrinis Pečius pridera kiekvienai virtuvėj — gaminti valgius vasarą vėsiu budu, taipogi švari, saugiu ir taupiu visą metą. Įsigykit Elektrinį Pečių savo virtuvėj DABAR — dabartine žema preke.

The Electrical League

AN ELECTRIC RANGE PAYS FOR ITSELF

KAIP STALINAS ISSAUDE GERIAUSIUS SAVO KARIUOMENES VADUS

Kodel kilo nesutarimai tarp Stalino ir generolu. — Kas buvo ir kodel zuvo Tuchačevskis. — Generolai kuriuos likvidavo.

Raudonoji armija sovietu propogandos taip išaukštinta, turi pakelti pirmą didį bandymą. Nesistebėkime, kad kai bus sunku laikytis prieš vokiečius — juk pats didysis Raudonosios Armijos bičiulis — Stalinas, jai yra nemažai kraujo nuleidęs.

Aštuonių generolu mirtis

— Birželio mėnesį (1937 m.) lyg griaustinio trenksmas nunešė galvas didžiūmai iš Raudonosios armijos štabo ir pripildė baime ir teroru visą kraštą. Kaltinant negirdėtu špionažu, prisdengiant neva tuo, kad jie sulaužė savo karinę priesaiką, išdavė savo kraštą ir SS SR tautas, kaltinant, kad jie išdavė Raudonąją Armiją, buvo pasmerkti mirti, be liudininkų ir be galimybės gintis,

maršalas Tuchačevskis, generolai Jakiras, Korkas, Ubovevičius, Eidemanas, Felimanas, Primakovas ir Putna.

Visi gerai žinomi civilinio karo didvyriai, kelis sykius apdovanoti Raudonosios vėliavos ordinais, skelbti kaip Trockio priešai ir Stalin draugai. Ir visi jie buvo sušaudyti per 48 valandas.

Šitai sumini anuos įvykius buvęs Prancuzijos komunistų sekretorius B. Suovarine, savo knygoje "Stalin," p. 629.

Tuchačevskio didieji žygiai. Dar daugiau apie skerdynes Raud. Armijoje aprašo W. G. Krivickis, mums jau žinomas buv. sovietų žvalgybos viršininkas vidurinėje Europoje.

— Maršalas Tuchačevskis buvo žymiausiaji karinė figūra iš Sovietų Revoliucijos, — rašo Krivickis ("In Stalin's secret service," p. 218 sk.). Teturėdamas tik 25 metus amžiaus jis buvo paskirtas komandierium pirmosios Raudonosios Armijos. Jis laimėjo lemiamas kautynes 1918 m. ties Simbirsku prieš čekus ir baltuosius. Sekantį pavasarį, kai adm. Kolčakas artėdamas nuo rytų pasiekė Volgos baseiną ir tik šeštadalis Rusijos teritorijos bebuvo likę bolevikų rankose, Tuchačevskis kontratakavo ties Buluku ir prasilaužė pro priešo linijas. Sensacingais savo manevrais jis Kolčaką atstumė už Uralo gilyn į Sibirą. 1920 m. jis sumušė Kolčaką prie Krasnojarsko. Lėninas savo džiaugsmingoje telegramoje pagyrė Tuchačevskį ir jo armiją. Pasakė tiesią apie diktatorių...

Apsidirbę su Kolčaku užgulė Denikiną, kurį atstumė į Juodųjų jūrų pusę ir priverė bėgti į paskutinę baltųjų tvirtovę — Krimą. Taip Tuchačevskis nugalėjo du didžiausius sovietų priešus — Kolčaką ir Denikiną.

Tuchačevskio gabumai buvo įvertinti ir jis buvo pa-

siūstas prieš lenkus. Tačiau čia buvo priskirtas politinių šių armijų komisarų Stalinas, kurs ir sumaišė reikalus. Vėliau eilėje paskaitų karo akademijoje, dar prie Lenino, Tuchačevskis Staliną taktiką prilygino prie Rennenkampfo kovoje ties Tenenbergu, kur rusai buvo sumušti.

Įtempta nuotaika barakuose ir kaimuose

— Stalinas, — rašo toliau Krivickis, — niekad to negalėjo dovanoti Tuchačevskiui... Ilgainiui atsirado dideli nesutarimai didesniuose politiniuose dalykuose tarp Stalino ir Raudonosios Armijos... Priverstina kolektyvizacija (nusavinimas žemių padarant iš jų didesnius bendrus, valstybinius dvarus) su kaimiečių ištrėmimais ir kitomis bausmėmis, bei atsiradęs badas ir gyventojų naikinimas tuoj atsiliėpė ir Raudonojoje Armijoje, nes nežiurint pramonės plėtimo, didžioji Rusijos gyventojų dalis — žemdirbiai, delto ir armijos žmonių šaknys buvo giliai įleistos į kaimą. Kareivių ir naujokų iš namų gaunami laišakai, aprašantieji sunkų namiškių likimą, pripildė raudonarmiečius užuojauta kartumu ir net revoliucine dvasia.

Kaimai buvo grobiami ir naikinami GPU grupių, kurias turėjo įsakymą greičiau likviduoti kulokus. Ukrainoje kilo kaimiečių sukilimai, taip pat ir Šiaurės Kaukaze. Sukilimus žiauriai nutildė GPU, nes nepasitikėta Raudonosios armijos kariais — ar jie šaudys kaimiečius. Šiose aplinkybėse Raudonosios armijos moralė, militariniu atžvilgiu buvo kritusi... Generalinis štabas ir visa karinikija turėjo puikias žinias apie baisią įtemptą nuotaiką kaip tarp kareivių barakuose, taip ir tarp valstiečių kaimuose.

Generolu ultimatumas Stalinui

Toliau Krivickis aprašo, kaip kariuomenių vadai ėmė protestuoti ir net siūsti Stalinui ultimatumus, kad jie negalėsia apginti jiems patvestų sričių, jei nebus atšaukti anie nežmoniški dekretai prieš kaimiečius. Taip augo skilimas tarp Raudon. armijos vadų ir Staliną.

Stalinas, — rašo toliau Krivickis, — žinojo, kad Tuchačevskis, Gamarnikas, Jakiras, Ubovevičius ir kiti generolai niekada negalės būti perlaužti iki besąlyginio paklusnumo, kurio Stalinas reikalavo iš visų aplink jį esančių... Stalinas atsiminė, kad kiekviename kritiškame režimo momente — priverstinio kolektyvizacijos, įadmeitucse, sukilimuose, — generolai jį terėmė rezervuotai (nepilnai), net sudarė sunkenybių tikrą, kad pasikeitus tarp-

PRILYGINIMAI IS GAMTOS

PARASE PONIA GATYS
Iš angliško vertė Kun. Ant. M. Karužiškis

DOVANOS

"Dovanos, tiesa, yra įvairios." — 1 Kor. XII, 4

(Tęsinys)

"Ar girdi juos? O! ar girdi juos?" kuždėjo Čerukas savo kaiminkai Garstyčiai (buta keli jėvai, o šis buvo paskutinis); "ar girdi kaip jie kalbasi apie jų augimą, ir jų bumburus, ir didumą, ir spalvą, ir pavidalą? Tas daro mane suvisai nelinksmą, nes aš pats nieko tokio nedarau — nieko, nieko, nors gyvenu toje pačioje žemėje! Kas čia daryti? Ką tu darai? Ar tu augini didelius baltus, arba ilgus apelsines smailėjančiais šaknis, arba diktą raudoną kuną, arba bumburus su plėvės, ir lukštu virš lukšto? Kaikurie iš jų kalbėjo apie tiktai išleidimą kelių siulelių vien-

tautinėms sąlygoms, generolai toliau beprapaišins jo totalitarinę (diktorišką) valdžią (In Stalin's secret service, 234).

Tukstančiai sušaudytųjų

Prasidėjo šaudymas generolu ir kitų karininkų.

— Armijos valymas, — rašo Krivickis (pusl. 232) — nustojo, kol GPU nušlavė karininkų kadra, nepagalėdama tam paaukoti apie 35,000 armijos žmonių.

Ir jau minėtasis buvęs Prancuzijos komunistų partijos sekretorius Sauvarinas skelbia ("Stalin," p. 635), kad Raudonojoje Armijoje ir laivyne Stalino įsakymu buvo išžudyta daugiau kaip 30,000 žmonių.

Dar likviduotųjų pavardės

— 1938 m. žuvo ar dingo be žinios beveik visi 80 narių Karo Tarybos, sudarytos 1934 m. padėti apsaugos komisarui. Be anksčiau minėtų, dar priskaitomi tarp nužudytųjų generolai: Alksnis, Raširinas, Bielovas, Dybenko (kurie išnešė mirties sprendimą savo draugams). Po jų buvo likviduoti maršalai Jegrovos ir Bliucheris, generolai — Savickis, Smolinas, Velikanovas, Ozolinas, Gorbachevas, Hekkeris, Sushorukovas, Kiubasiovas, Tkačevs, Chripinas, Pomerancevas, Mezis, Apse, Bokis. Admirolai ir vice admirolai: Orlevas, Viktorovas, Sivkovas, Muklevičius, Ludrys, Kejerevas, Kojanovas, Duševs, Ivanovas, Smirnov - Sverdlovskis, ir kiti tukstančiai karininkų visokio rango. Žmogus, be jokios politinės praeities, buvęs Stalino sekretorium — Melkis, drauge su Jezovu, be perstogės tęsia kruvinąją valymą, — taip rašo Sauvarinas, buvęs Prancuzijos kompartijos sekretorius savo knygoje "Stalin", p. 635.

K. J. Prunskis ("Draug.")

Youngstown, Ohio

Vienas iš mūsų parapijos birniukų, Vincukas Janu-

tik pasismaginimui laiką praleisti; o čia tai visa ką darbu darau. Man niekad nebus didelės ateities prieš mane. Kalbėk į mane, bet sukuždėk ką sakysi, nes aš gėdžiuos kad apie mane neišgirštu arba apie mane nepamanytu."

"Aš irgi tiktai siuleles auginu," sudejavo Garstyčia atsakydama; "bet aš išsikleičiau į kiekvieną ir visas puses jei galėčiau — žemyn ir aukštyr, ir į šonus ir į visas puses, kaip ir kiti. Ak kad niekad nebučiau buvus pasėta. Geriau buti niekad nepasėta ir neišaugus, nei pasėta ir išaugus tokiu minkniekiu tikslui! Mes ištikro esame vargšės. Bet čia kur nors turi buti netsisingystė. Žemė butinai duoda jiems, ką ji atsisakomums duoti." (Bus daugiau)

šaitis, eina mokslą Tėvų Marijonų aukštesnėje mokykloje, Marianapolyje, Thompson, Conn.

Butų labai naudinga kad daug daugiau galėtų išmūsų čia "Middle Western" lietuvių gyventojų matyti Marianapolį, kurio žodis reiškia Marijos miestą. Išoriniai, rodo mums labai žavingą vaizdą. Tie kurie yra buvę senjoj Lietuvoje, tvirtina, kad vaizdas čia gana lietuviškas — pušys, krumai, kalneliai, oro žavumas, o viduryj dvaro namas arba vasarnamis viešpatuoja ant viso šito gražumo.

Čia gamta žmones stebina, betgi dar svarbiau žinoti ką Marianapolis reiškia Amerikos lietuviams. Galima sakyti, kad čia lietuviybės širdis, nes toje vietoje randasi aukščiausiaji lietuvių mokslo įstaiga ir Marianapolyje yra apsigyvenę lietuvių vienuoliai, Tėvai Marijonai. I šią vietą atvykęs rasi ne svetimą kalbą, bet jausies gyvenęs tarpe savųjų. O tas svarbu ne tik senosios kartos lietuviams bet ir šios kartos. Musų naujosios tėvynės, arba Amerikos kita-taučiai gana malonus ir draugiško budo, bet vistiek jie ne musų tautos ir kalbos.

Todel, nuvažiuokite, lietuvi, į Marianapolį ir atraskite senosios Lietuvos kad ir mažą bet puikiausią kampe. Jūsų jaunuoliams ne tik nekenktų ten praleisti kelis metus, ypač High School skyriuje, bet dar daug susilauktų gero. Matote, yra gera vaikams pažvelgti į pasaulį iš anksto, išmokti su kitais sugyventi, o kas dar svarbiau, Marijai Tėveliai uolus tikėjimo platintojai, auklėja ir stiprina jaunuolių tikėjimą. Kitais žodžiais, jūsų vaikai taptų stipresniais katalikais ir susipratu siais lietuviams.

Grijtant arčiau namų čia Youngstowne gyvenimas toks pat tykus kaip ir seniau. Žinoma, dirbtuvės užia Ameriką ginkluojantis,

bet žmonių gyvenimas kaip ir paprastai: žmoneliai gimsta, auga, apsiveda, suseraga ir miršta.

Šiuo laiku, iš visos širdies rengiamės prie 7 metinės Lietuvių Dienos — Išvažiavimo, kuris atsibus Rugpjūčio — August 31 d. senojoj vietoj. Prašome, kad visi mūsų geradari ir rėmėjai nedarytų kitų planų tą dieną, bet važiuotų pas mus. Užtikrinam visiems mūsų gerb. svečiams "good time." Visas pelnas eis bažnyčios naudai. Ligi pasimatymo Youngstowne. K. K. P.

— Turakai nuginklavo du prancuzų laivus. Kitiems šešioms karo laivams įsakė aplieisti uostus 24 valandų laikotarpyj. Prancuzams neišplaukus, turakai nuginkluos visus laivus.

— Generolas Weygand atskrido į Vichy ir nuskubėjo tartis su grįžusiu iš Paryžiaus Darlanu ir maršalu Petainu.

— Britų aviacija praėitą naktį bombardavo vokiečių laikomus belgų ir prancuzų uostus, bet juos pasitiko vokiečių lėktuvai.

Piknikai ir piknikai. Dideli ir maži. Nemažiausia įvyksta ir privačių pas mūsų lietuviškus ukininkus.

Pereitą šeštadienį apsiavedė adv. Pranas Obelienis. Pokilis atsibuvo Lietuvių sveitainėje. Svečių buvo virš 200.

Tikrai buvo švelnus pokilis. Linkėtina jaunavedžiams laimingos kloties.

Kitą sekmadienį įvyksta šv. Jurgio parapijos piknikas. Vieta ta pati kaip ir seniau, bet tik žmonių galima tikėtis daugiau.

Pas p. p. Maciejauskus viešėjosi iš New Yorko p-nios Maciejauskienės dvi seserys.

Beje ant vakacijų išvyko ir "Žirnis" su "Pupa." Pranešė kad gerėjasi ukės ir miškų tyru oru.

Tarpe lietuvių didelių ginčių nesiranda dabar. Apsimailšio belševikėliai. Vargšai dabar neturi ką kalbėti, ką girti ir ką peikti. Pasilik tik valgyti pirmiau palieti purvai.

Su šiuo pasilieku jūsų korespondentė, kuri mano, kad asmens, kurie su pirštais ir kitus rodo, turėtų juos pirma nusiprausti. ELZE

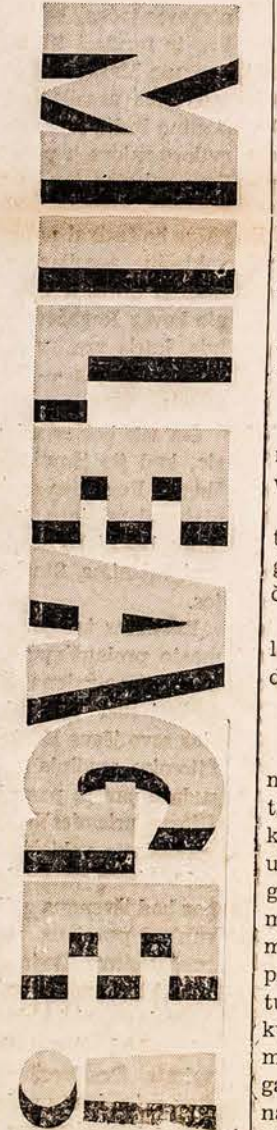
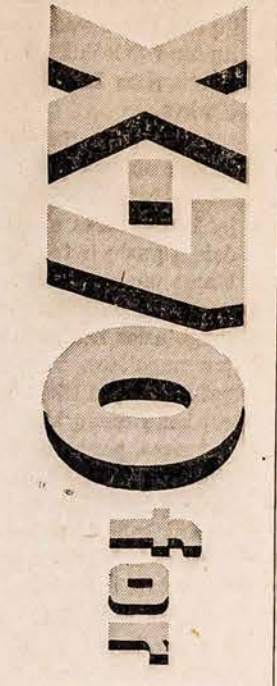
Sako pakils

Pieno kompanijos jau praėėjo žūrzėti, kad jos "negalinčios išsiversti" ir nepo- ilgam žada pakelti ant pieno kainą.

Dvipatys pateko į kalėjimą H. Kent, kuris yra vedęs vieną moterį jau virš 25 metų, bet dabar susekė, kad jis yra vedęs ir antrą moterį virš trijų metų. Jis tuojau tapo suareštuotas už dvipatystes ir bus skaudžiai nubaustas, nes šioje šalyje užta tas daryti.

ISTYRIMAS * TARP OHIO AUTOMOBILISTU * Pasekmės patirtos par Ross Federals Research, Inc.

AUTOMOBILISTAI SAKO: Jus Negalit pralenkt Sohio X-70 išteklingumo Daugiau-myliu už galioną Reiskia daugiau galionų apsiginklavimui

Vietinė

SEIMYNISKAS SIGIO PARAPILNIMAS KLOS VAIKUCIŲ VU PIKNIKU

Pereitą sekmadienį, po 13 dienų lėtos, je apie 20 milijonų lando, įvyko labai nuotalkingas šv. Jurgio vaikų piknikas. Pateiktas sekma-

Tai draugijai, erterginga lietuvija p. Kvin. Tai džiaugsmo šventė vaikams, kada va galejo krykštauti žaisti ir bėginti užkurus lauzą an galų čirškinti (karštu šuniuku) petitu valgyti. Pilsilankė šv. Jurgio vikaras kun. Sofras p. p. Muliolių adv. Gabaliauskas na ir vaikučių. Pilyviai skirstėsi lino mo ir dėkojo draugėjams už malonų praleisti dieną gra toje.

MIRIMAI-LAIKAI

Mirė Jonas Bala metų amžiaus, 140 Mirė liepos 11 d. (otas su bažnytiniais eigemis iš šv. Jurgio čios, liepos 15 d. Paliko liudininkų tiną ir patėjų Durbrolį Antaną Bakaris: Adelę Bakalytę Hublinger. Laidojime palie A. Wilkelis, laidojtorius.

Mirė Jonas Bala metų amžiaus, 80 vue Ave. Mirė liepos 14 d. tas su bažnytiniais gomis iš šv. Jurgio čios, liepos 17 d. Laidojime palie le Jakubauskienė, direktorė.

Truksta Namų Clevelande ir jo miesčiuose pradėjo ti del nuomos namų kur ir yra, tai del uždribančių darbų galima kasti. Šiuo mu susirupino, ne miesto valdyba, bet priemiesčių. Valdžia tuoja daug pigesni kurių kaina pirma mažesnė ir nuoma gal tik tada galės namų trukumą.

I. SAMA EXPERT WATCHMAKER 6704 SUPERIOR Repairing on all Watches, Clocks Optical Goods

LIETUVIŲ laikraščio ATSTOVA Akronė ir Apyk Adomas Gubas 614 Camp St. Reikale laikraščio paskelbimų ir t. t. malonptis viršpažymėtu ant

THIS DAY and AGE

Around Town

Miss Stella Ivinskas home is getting to be a hotel of late. Capt. Labanauskas spent a week there and has left for Chicago. Capt. Kuzinas is expected this week end. Both were officers in the Lithuanian Navy. At present she has some girl friends from DuBois spending their vacation in Cleveland. Next week-end she is expecting company from Detroit.

The Rev. Bernard Bartis is spending a short vacation through the eastern states. He is expected to return the later part of this week.

ST. GEORGE'S PARISH PICNIC

One more Sunday to spend in town and then everybody out to Basta's Grove for a good time where the first parish picnic is to be held on July 27th. As in the past you and your friends are all invited to come out and enjoy the best picnic of the year. Lets make it date for the St. Georges Picnic on July 27th at Basta's Grove.

A LOCAL NONUMENT PASSES ON

A monument of St. Clair Avenue is about to be no more. The final preparations are now being made to move the St. Clair Branch of the

Cleveland Public Library to its new location on Superior Avenue at Norwood Road. The move has been contemplated for some time and will eventualize during the next month. The sign on the new quarters at 6401 Superior Avenue proclaims that the branch will be in its new location about August 5th.

With the passing of the old branch everything connected with it will be relegated to history. The name will be changed from St. Clair Branch to Norwood Branch to conform more closely with the locality which it proposes to serve. The new branch will try to give effective service to the area lying between the lake on the north and Wade Park on the south, and as far east and west as the people want to come. The branch will continue to serve as best it can under present conditions, the needs of the various nationality groups living within the area. This comprises Slovenes, Croats, Lithuanians, Slovaks, old Germans, Swedes, native Americans and others.

To help along and make the matter of summer reading simple the staff of the library has declared that all books may be kept out for

a month and there is no limit on the number of books that may be taken for the period. However books withdrawn now will be returned in the new quarters after the new branch opens.

They're in the Service

Charles Martisius has returned home for a 30 day leave from the United States Navy, after an absence of 3 years and two months. His rating in the Navy is 2nd Class Gunner Mate. Charles biggest surprise was to see busses on Wade Park Avenue. Here's hoping you enjoy your stay Charlie.

Charlie Bugazinskas of White Avenue must be saving up his dys leave to have one big splurge when he back to Cleveland on furlough from the Medical Corps at Camp Shelby, M.s.

Joseph Balutis after spending 13 weeks at Camp Wolters, Texas was transferred to Camp Devens, Mass., and latest report is that he was transferred to a Puerto Rico base. Walter Jurgelis who was sent to Camp Roberts is not finding things so tough since Vytautas Navarskis is also there to explain things for him.

KUOPOS VALDYBOS
ADRESAI MOTERŲ SĄJUNGOS 26
Pirminkė — O. Durasevičienė, 1418 East 61st St.
Vice-pirm. — Vl. Sukienė, 6802 Superior Avenue.
Nut. rašt. — O. Durasevičiūtė, 1418 East 61st St.
Fin. rašt. — O. Mačiūtienė, 1525 Lakefront Avenue.
Izd. Glob. — Br. Villamaitienė, 1000 Linn Drive ir O. Stapulionienė, 1320 Russell Road.
Izd. rinkė — O. Navickienė, 554 East 117th St.
Tvarkdarė — O. Martin, 1203 East 71st St.
Korep. — Ag. Navickienė, 319 Brynmaur, Wickliffe, Ohio.

AUSROS VARTU MOTERŲ DRAUGI
JOS VALDYBOS ADRESAI
Pirminkė — Marė Pukellenė, 1207 East 74th St.
Vice-pirm. — R. Vitonienė, 1553 East 70th St.
Nut. rašt. — P. Kundrotienė, 1035 East 140th St.
Fin. rašt. — J. Slekaitienė, 1336 East 68th St.
Izd. rinkė — E. Luckienė, 1552 Addison Road.
Izd. Glob. — V. Lučkienė, M. Lučkienė ir A. Šimaitienė.
Tvarkdarė — M. Ambrazevičienė, 6011 Belvidero Ave.

TOM MAGILO'S
BARBER SHOP
968 East 74th Street

S. PROKOPAS
GROCERIES AND MEATS
1023 ANSEL ROAD

JUBILIEJAUS PROGA

10 SAVAIČIŲ PRENUMERATA SIULOMA UŽ VIENĄ DOLERĮ

NAUJIEMS SKAITYTOJAMS

Štai ducdame toki pasiūlymą naujiems skaitytojams: Užsisakykite dešimčiai savaitių "susipažinimui Draugas" už vieną dolerį. Tik pamanykite, už vieną dolerį naujiems skaitytojams dienraštis "Draugas" siunčiamas per dešimt savaitių — tai yra, 60 laikraščio numerių už vieną dolerį! Šiomis dienomis "Draugas" yra žymiai sumodernizuotas, patobulintas ir visais atžvilgiais pagerintas. Tai gi čia yra puikiausia proga padaryti didelę malonę prieteliams, giminėms ir draugams — užsakykite jiems "susipažinimo prenumeratą" už vieną dolerį. pasinaudokite jubiliejaus proga!

Tai tikras bargas ir visiems naujiems skaitytojams puikiausia proga pradėti dienraščio "Draugo" skaitymą.

Užsakymus siųskite šiuo adresu:

"DRAUGAS"
2334 SO. OAKLEY AVENUE CHICAGO, ILL

Narevicius Tavern
25680 Lakeland Blvd.
Tel. Ivanhoe 9538

GERAS ALUS, VISOKI VYNAI, ĮVAIRUS UŽKANDZIAI IR BOWLING ALEJOS
Kada išvažiuojate pasivažinėti, prašme sustot musų gražiai įrengtoje užėjoje valandėlį atsikvėpti.
V. NAREVICIAI, savininkai

Addison Furniture Co.

KRAUTUVĖS IŠPARDAVIMAS

Miegamų kambar. SETAI
Svečių kambariams SETAI
Pusryčių teikimui SETAI
Stalinių kambarių SETAI
Matracai, Springai ir t. t. **10% to 50%** NUOLAIDOS

Rankandus parduodame ant lengvų išmokėjimų...
Išmānyk savo senus rakandus ant naujų dabar.
7210 St. Clair Ave. HEnd. 3417

VINCAS DEBESIS
Pirmutinis Clevelando lietuvis senų namų ir išpūsių kambarių Doktoras. Tad jei kurių kambariai liguisti — kreipkitės pas Vincą Debėsį.
7605 Star Avenue

"MIŠIŲ MALDOS UŽ MIRUSIUS"

Laikraštis "Darbininkas" ką tik ir spaudos išleido labai naudingą 63 puslapių mažą maldaknygę — "MIŠIŲ MALDOS UŽ MIRUSIUS".

Joje yra nevien Mišių maldos už misusius, bet ir bendros taisyklės laidotuvių, mėnesinių bei metinių sukaktuvių metu. Yra maldos išlydinti numirėlių iš namų, prie Katafalgo, maldos lydinti iš bažnyčios į kapus ir kitos. Knygutė kainuoja tik 20c. Norintieji užsisakyti šią knygutę, kreipkitės į "Darbininko" administraciją, 366 W. Broadway, So. Boston, Mass. Su užsakymu prašome prisiųsti idėjus į konvertą ir 20c.

NIKODEMAS A. WILKELIS
Licensed Funeral Director
6522 Superior Ave. HEnderson. 9292

The WILKELIS FURNITURE Co.
Furniture - Home Appliances
6307-11 Superior Ave. ENdicott 2343
Savininkas Vedėjas
N. A. WILKELIS JURGIS ARBUCKAS

Subatoje ir Nedėlioje Pas Mus —
Pusė KEPTOS VĪSTOS 25c
FISH FRY Penktadieniais 15c
Muzikė ir pasilinksminimas Pėtny-
čioms ir Subatoms

SKANOS VAISĖS — MALONUS PATARNAVIMAS
ST. CLAIR INN
9011 ST. CLAIR AVE.
SNAPSAS — ALUS — VYNAS
Privatiems suėjimams šaukit Mulberry 9793
NICK CHAS.

Sutaupink 50% ant Jusų Naujo Automobiliaus Finansavimo
Tiktai 3% ant metų
Per atatinkėmą Bankinę Įstaigą
Šaukit Liberty 7361
arba rašykite E. Cleveland
P. O. Box 2414

Lietuviška Didelė Išdirbystė
LANGAMS UZTRAUKTI BLINDŲ (SHADES)
VENETIAN BLINDS
DABAR LAIKAS JAU PRADĖTI APSIRUPINTI PUOSTI SAVO LANGUS SU
NAUJAIS SHADES IR VENETIAN BLINDS
Mes pasirengę Lietuviams patarnauti priinama kaina.
STATE WINDOW SHADES
HEnd. 2149 :-: 1248 E. 79th St. :-: J. Pečiulis Sav.

P. J. KERSIS
809 SOCIETY FOR SAVINGS BLDG.
Ofiso Telef MAIN 1773 Namų KENmore 4740-W
Norėdami pigiai pirkti namus bent kurioje miesto dalyje ar padalinuose miesteluose, kreipkitės pas mane, gausit už pigiausią kainą. Tulpę įvairios apraudo-insurance reikaluose gausit geriausį patarnavimą. Perku ir parduodu bankines knygeles, sutaisau pasikolas del pirano morktecio. Patarnavimas ir išpildymas garantuojama. Kreipkitės: 1 mane telefonu arba asmeniškai.

DELLA E. JAKUBS
LITHUANIAN FUNERAL HOME
JAKUBAUSKIENE—Laisniuota Laidotuvių Direktorė
Viešoms Lietuviams norintiems nusų kambarius leidžiamė naudoti dykai. Lietuvių krepdamosi reikale prie manė apturėsite teisingą patarnavimą, simpatiškas, mandagus, greitus ir geronus už kitų patarnavimą. Vežiniai ligoniu pervežimui ir iš ligonbučių. Kainos sąžiningiausios. Žemiausia kaina už palaikymą, aulų jusų pasirinkimo. Telefonuokit—
ENDICOTT 1762.
6621 EDNA AVENUE CLEVELAND, OHIO

"Let's Explore Ohio"
The Indian Village battlefield was on Route 36, east of Piqua
An Indian Raid from "The History of the State of Ohio" (1875)
NO. 3 COURTESY - STANDARD OIL OF OHIO
FAMOUS OHIO BATTLEFIELDS
The French Burn Pickawillany
THE BATTLE OF PICKAWILLANY—1752
The shot that started a war that spread around the world and lost France her Canadian Empire, was fired in the Indian village of Pickawillany, nestled in the dense forests of Ohio.
The story begins in 1749, nearly two centuries ago, when the French governor at Quebec commissioned Pierre-Joseph Celeron to renew France's claim to Ohio by burying lead plates at the mouth of the rivers and fastening tin plates to trees on the principal trails, both asserting the sovereignty of France over the Ohio territory.
Celeron penetrated the wilderness with a train of uniformed soldiers, with Canadians and Indians, holding councils with principal Indian chiefs. His last meeting before returning to Quebec was with "Old Britain," a Miami chief, and an ally of the English.
At Pickawillany, north of Piqua and near the present village of Lockington, Celeron spent purposeless days trying to win "Old Britain" to the French cause and so strengthen his country's hold on the rich and important Ohio country.
Celeron's peaceful efforts to win Ohio for the French having failed, war broke out in Ohio.
It was a quiet, beautiful June day in 1752. Most of the warriors at Pickawillany were away hunting. Squaws were working in the gardens and a few English traders lounged around the cabins. Suddenly shots rang out as Charles Langlade, French Canadian, descended on the village with 240 French and Indians, sent by the French to destroy the village and kill the inhabitants, especially the English traders. Resistance was useless. Swiftly the killing came to an end, with "Old Britain," friend of the English and enemy of the French, among the dead.
The village was plundered and the victorious war party hastened northward through the forests with their booty.
In quick succession fresh action took place. A youthful surveyor, George Washington, was sent by the Virginia governor to demand that the French cease building forts on the Allegheny River. Following Washington's suggestion, the English started a fort at what is now Pittsburgh, which was seized by the French before it could be completed. Braddock's army was disastrously defeated when an attempt was made to recapture the fort which was finally taken by Forbes and named Fort Pitt.
For seven years the war that started over the control of Ohio, raged. In far-off India, on the European Continent, in Canada, the Seven Years War was carried to its bloody conclusion.
Next Week—The story of Fort Laurens, its sieges and massacres.

VIETOS Linios

Iš Šv. Jurgio Parapijos

Mūsų parapijov iš Brazilijos lankėsi kun. Ragažinskas ir kun. Skripkus iš Pittsburgh, Pa. Minėti kunigai buvo seserų pranciškiečių reikalais. Tam tikslui bažnyčioje buvo renkama kolekta.

Ateinanti penktadienį, 8 val. ryte bus laikomos gedulingos mišios už žuvusius mūsų brolius lietuvius del atgavimo Lietuvos Laisvės.

Pora savaitių atgal, kada Clevelands s'autė didelė vėtra, buvo padaryta miestui daug nuostolių. Viesulas palietė šv. Jurgio parapijos bažnyčios vargonų išorines nekurias vėlas ir jas nutrenkė.

Pereitą sekmadienį kun. Klebonas Vilkutaitis pranešė žmonėms, kad Lietuvai gelbėti mūsų parapijov bus renkama drabužiai ir avalinė.

Pereitą šeštadienį, 10 val. ryte atsibuvo šliubas Prano Obelienio (advokato) su Henrietta Dykman. Moterystės sakramentą suteikė kun. T. Sofranec. Laikė šliubą giedojas S. Maloniūtė.

Vakare ir dienos laike vesuvių puotoje dalyvavo daug žmonių lietuvių ir svetimtaučių.

Linkime Pranui Obelieniu ir jo jaunai žmonai gražaus ir laimingo gyvenimo.

Bažnytinio choro išvaizavimas bus ateinantį sekmadienį Steponavičiaus ukėje. Choristai prašomi susirinkti prie bažnyčios ant 9:30 ryte. Tą sekmadienį gerb. Klebonas palieciauora chorą nuo giedojimo. Automobilai važiuos visi kartu. Pradžiam būti ant laiko.

Gintarė

ISISTEIGE LIET. KATALIKŲ SPAUDAI REMTI DRAUGIJA

Pereitą penktadienį — liepos mėn. 11 d. vakare, liet. šv. Jurgio parapijos mokykloje įvyko gausus Clevelando miesto katalikų organizacijų veikėjų susirinkimas, kuriame buvo aptarti katalikų spaudos reikalai ir tai spaudai remti įsteigta specialė draugija. Į susirinkimą be vietos veikėjų atsilankė klebonas kun. V. G. Vilkutaitis, svečias iš Brazilijos Sao Paulo klebonas kun. Ragažinskas ir visas "Lietuvių Žinių" redakcijos personalas.

Iniciatorių vardu kun. V. G. Vilkutaitis pradėjo susirinkimą pažymėdamas katalikų spaudos svarbą ir paragindamas susirinkusius paremti šį taip reikšmingą sumanymą.

Susirinkimui vesti ir spaudos klausimą referuoti pakviečiamas neseniai į Clevelandą atvykęs svečias iš Lietuvos adv. St. Gabaliauskas.

Savo gana ilgoje kalboje p. Gabaliauskas nupiešia dabartinę liet. katalikų spaudos būklę Jungtinėse Amerikos Valstybėse ir atsžvelgiant į gyvenamojo momento rimtumą ir ateities lietuvių spaudos likimą Amerikoje, pasiūlo organizuoti būdu remti katalikų spaudos plitimą lietuvių išeivijoje, įsteigiant tam tikslui specialią draugiją.

Cia pat p. Gabaliauskas perskaito savo paruoštą tos draugijos įstatų projektą, kurį susirinkimas patvirtino ir prasideda narių užrašinėjimas.

Pirmame susirinkime užsirašė jau 32 nariai. Užsirašiusieji pasižadėjo prirašyti draugijai daug au savo pažįstamų.

Šiems metams draugijai nario mokesčio numato im-

Adv. Pranas Obelienis (O'Bell) su savo jauna žmonele Henrietta.

ti tik vieną dolerį. L. Kat. Spaudai remti draugijos narys įmokėjęs dolerį draugijos kasą gaus nemokamai vietinį katalikų laikraštį "Lietuvių Žinių" ir visus kitus draugijos leidinius, kuriuos draugija ateityje išleis.

Draugijos tikslas nėra tik pasipinigauti, bet ir praplėsti katalikų spaudą Amerikos lietuvių visuomenėje. Draugijos valdyba išrinkta iš 5-kių asmenų: Jurgis Venslovas J. Gražulevičius, p. Pukelienė, p. Stepulionienė ir p. Švetkauskas.

Baigiant susirinkimą keletą žodžių tarė svečias iš Brazilijos kun. Ragažinskas, pažymėdamas, kad šis susirinkimas yra istoriškas lietuvių išeivijos gyvenime ir linkėjo draugijai savo veiklą praplėsti po visas lietuvių kolonijas.

Po kun. Ragažinsko kalbos dar keletą žodžių tarė adv. P. Chesnulis pažymėdamas kokie sunkumai buvo jam laikraštį redaguojant ir linkėjo, kad draugija savo sumanumu palengvintų tą sunkų spaudos darbą.

Dar kiek pakalbėta apie surengimą spaudos naudai kokios nors pramogos, bet galutinai šis klausimas pavestas valdybai.

Be to nusistatyta Clevelande turėti du prie abiejų parapijų, L. Kat. Spaudai Remti Draugijos skyrius ir pagal išgalės stengtis tokius skyrius suorganizuoti apylinkės miestuose.

Susirinkimas baigta vėlyvą vakarą, gražioje ir draugingoje nuotaikoje.

Išrinktoji L. Kat. Spaudai Remti draugijos valdyba pirmadienio vakarą turėjo savo posėdį, dalyvaujant vietos klebonui kun. Vilkučiai ir adv. St. Gabaliauskui.

Valdyba pasiskirstė pareigomis taip: Jurgis Venslovas — pirmininkas; M. Pukelienė — vicepirmininkė; J. Gražulevičius — išrinktas; kooptuotas į valdytą adv. Gabaliauskas — sekretorius;

p. Stepulionienė ir Švetkauskas — valdybos nariai. Susitvarkiusi valdyba energingai ėmėsi darbo ir pirmame posėdyje apsvaistė daug klausimų surištų su draugijos veikimu. Nusistatyta valdybos posėdžius daryti kiekvieną savaitę — antradieniais.

Linkime L. K. Spaudai Remti Draugijai gražaus pasisekimo spaudos stiprinimo darbe. Tokia draugija senai buvo pageidaujama lietuvių išeivijoje. Nijolė

SAUNIOS ADV. PRANO OBELIENIO VESTUVES

Liepos 12 dieną, 10 val. rytą Šv. Jurgio parapijos bažnyčioje per šv. mišias, moterystės ryšiu buvo surišti Henriette Dykman ir adv. Pranas Obelienis. Jaunieji per šv. mišias priėmė šv. Komuniją ir gražiai pasimeldė. Jaunuosius prie altoriaus palydėjo jų broliai, seserys ir brolių žmonės. Tai buvo tikra šeimos šventė, nors žmonių ir vestuvių dalyvių buvo apipilnė šv. Jurgio bažnyčia.

Ceremonija ir iškilmingas jaunųjų palydėjimas prie altoriaus, kur be vyresniųjų dalyvavo ir 3-5 m. brolio vaikučiai darė tikrai gražaus įspūdžio. Išėjus iš bažnyčios didelis burys prietelių ir artimųjų nuosirdžiai sveikino jaunuosius ir linkėjo jų gyvenime laimės ir sveikatos.

Iš bažnyčios jaunieji su svečiais ir giminėmis nuvyko į Lietuvų svetainę priešpiečiams ir ten per visą dieną iki vėlyvo vakaro tęsėsi nuotaikinga vestuvių puota. Į svetainę Obelienių šeimos kviešti susirinko daugiau 200 svečių. Su didele meile, prielankumu ir vaišingumu Obelienių šeima vaišino savo svečius.

Nuotaika svečių buvo pakili, per visą dieną skambėjo sutartinės lietuviškos dainos ir jaunimas dailiai linksminosi. Atsilankę į vestuves žymus amerikiečiai stebėjosi lietuvių linksmtumui. Geriausios kloties jaunajai porai.

LANKĖSI REDAKCIJOJE

Sią savaitę mūsų redakciją aplankė garbingas svečias Sao Paulo, Brazilijoje, klebonas kun. Ragažinskas, kuris atvyko į Jungtines Valstybes prašyti Lietuvos pagelbos statomai Sao Paulo mieste lietuvių kolonijos mokykla.

Svečias džiaugiasi, kad J. Amerikos Valstybių lietuvių atjaucia savo brolius Braziliečius ir gausiai aukoja naujam kultūros židiniui Brazilijoje. Sunkus lietuvių Brazilijoje gyvenimas ir paramės vertas ty pasišventėlių kunigų darbas, kurie sunkiausiose sąlygose darbuojasi tokiose vargngose lietuvių kolonijose. Dieve padėk jų šventame darbe. Sekmadienį mūsų redak-

APSAUGOK SAVO TURTA

Šiandienomis apsaugos programa kiekvienas yra užinteresuotas apsaugojimu mūsų krašto. Bet taip pat Tamsta turėtumėt būti suinteresuotas apsaugojimu savo taupumo. Lietuvių Bankas yra įsteigtas del Jusų Taupymo prieš 25 metus. Pinagai padėti ant taupymo (deposits) yra apdrausti Federalės valdžios ligi \$5000,00 ir nūša dabartinį uždarbį 3%. Tad pradėk kad ir su maža suma savo sąskaitą mūsų benke datar.

LIETUVIŲ TAUPOMO IR PASKOLOS BANKAS

6712 Superior Avenue

cią aplankė geras Canton, Ohio lietuvis Juozas Žirinas su savo moteria ir užsirašė visiems metams "Lietuvių Žinias." Be to malonus Juozas Žirinas pasižadėjo paraginti ir kitų Cantono lietuvių užsirašyti progresuojanti mūsų laikraštį.

VASARINIAI "POP" KONCERTAI

Ketvėria ir paskutinė vasarinių koncertų savaitė jau čia. Penktadienį ir šeštadienį, liepos 18 ir 19 d. d. įvyks paskutiniai koncertai. Dalyvaus du talentuoti pianistai, Whittmore ir Lo-

we, kurie parvyksta iš Porto Rico. Šeštadienį dalyvaus solistas Eunice Rods. Bilietus galima gauti pas Taylor kompaniją, 630 Euclid Ave. Ka'na bilietai 25c, 50c ir \$1.00. Koncertų pradžia 8:15 vakare.

LIETUVAI GELBĖTI FONDO SKYRIAUS VALDYBA
Garbės Pirmininkas — Kleb. kun. Vincas G. Vilkutaitis, 6527 Superior Avenue.
Pirmininkas — kun. B. Bartis, 637 Superior Avenue.
Vice-pirm. P. V. Chesnulis, 6802 Superior Avenue.
Raštininkas — Jurgis K. Venslovas, 1288 East 82nd St.
Išleisk — A. Garkauskaitė, 1409 East 65th St.
Išleisk Globėjai — M. Abulevičius, 6507 Grand Ave. ir P. Solickas.

DIDELIS RINKINYS Pavasarinių Parėdalu

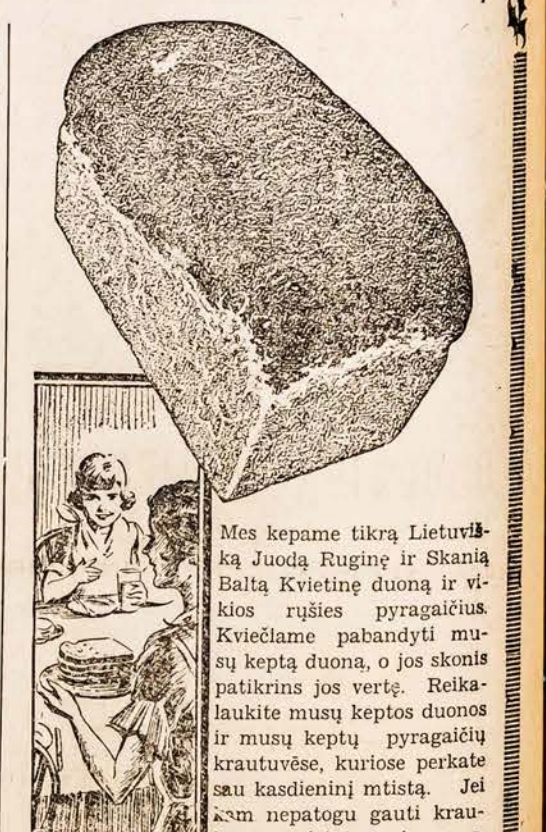
Vasaros laiku patogumui sportinio padaro marškiniai \$1.35

Sanforizuoti MARŠKINIAI gercs ruš. \$1.35 - 4.00
SHORTS and SHIRTS, gražus broadcloth 3 už \$1.00
Pavasarinės SKRYBELEČ, įvairių spal \$1.95 iki 2.95
Gražiausia KAKLARAIŠCIAI 65c. 2 už \$1.25
ANKLETAI IR ir reguliari ilgio KOJINES 25c
Vyru ir Vaikinių išėiginės KELNES, \$3.45
DYKAI! Su kiekvienu Parkinju Pardu Stampai Išmainome Pilnas Stampų Knygutės

THE KRAMER & REICH CO.

7010 SUPERIOR AVENUE
Antros durys nuo seniau buvusios mūsų vietos

Kadangi žmogaus sveikata yra jo brangiausias turtas — reikia ją sergėti ir taupyti valgant šviežius valgius. Gi pamatinis žmogaus maisto produktas yra — Duona. Nori būti sveikas ir ilgai gyventi — valgyk išimtinai ruginę DUONĄ!

ST. CLAIR BAKERY

K. OBELIENIS IR SUNAI SAVININKAI
KEPYKLA IR KRAUTUVE
6212 SUPERIOR AVENUE
HENDERSON 6716
Cleveland, Ohio

Šv. Jurgio Parapijos Pirmas Metinis PIKNIKAS

atsibus sekmadienį
Liepos-July 27 d., 1941
Bastas Grove
TURNERY ROAD

■ Priė įžangos ir lenktynių programe dalyviams puikios dovanos. Dainuos Moterų Choras. Pradžiam pikn. 10 v. ryto